

جایگاه خانواده
در نظام هستی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٤٢٥

سنة

تعریف خانواده

❖ مجموعه ای از افراد با رابطه های سببی (ناشی از ازدواج) و نسبی (قرابت خونی) است. این افراد نسبت به هم متناسب با نوع نسبت وارتباط مسئولیتهای اجتماعی - حقوقی - تربیتی - رفتاری - اقتصادی و دینی دارند.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَ كَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا
(فرقان / ۵۴)

و اوست که از آب بشری آفرید و او را نسبی و سببی
نهاد و پروردگار تو تواناست

اطلاق بشر بر انسان به اعتبار جسم اوست

چند نکته

۱- خدا خلقت را به خودش نسبت داده است
« خلق من الماء بشرا »

۲- تشکیل خانواده را به خودش نسبت داده
است «فجعلہ نسبا (ارتباط خونی) و
صهرا (ارتباط سببی)

مهمترین هدف از
خلقت انسان

وَ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ
خَلِيْفَةً ۗ بقره ۳۰/

و چون پروردگارت بفرشتگان گفت: من میخواهم در
زمین جانشینی بیافرینم

این ایه مهمترین ایه در حوزه
انسان شناسی قرآن است

انسان یک موجود آسمانی زینبی است و
باید به هر دو بعد خود توجه نماید .

مقصود از خلافت الهی

۱- جانشینی = در باره خدا معنی ندارد .

۲- خدا نمایی = نمایش صفات الهی در خلقت .

خلقت انسان از
نفس واحد در
قالب دو جنس و
گسترش نسل
انسان از ان دو

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَ
خَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَ بَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَ نِسَاءً ..
نساء/ ۱

ای مردم از پروردگار خود تقوی داشته باشید ، آن خدایی
که همه شما را از يك تن بیافرید و هم از همان نفس همسر
او را خلق کرد و از آن دو تن خلقی بسیار در اطراف عالم
از مرد و زن برانگیخت

جایگاه خانواده در افرینش

خداوند انسان را از نفس واحدی
خلق کرد

مرد

زن

اشتراک در اصل خلقت و تفاوت
در ویژگی های خاص

نکته مهم در کاربرد کلمه فضل در قران

۱- فضل = برتری در هنگام ارزش گذاری

فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا
عَظِيمًا (۹۵ / نساء)

خدای تعالی مجاهدان با مال و جان خود را بر نشستگان
از حیث درجه برتری داده

۲- فضل = ویژگی خاص در گزارش از خلقت زن و مرد

وَ لَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ" (نساء / ۳۲)

از ظاهر آیه بر می آید که می خواهد از آرزوی خاص نهی کند، و آن آرزوی داشتن ویژگی هایی است که در بین مردم ثابت است، ویژگی هایی که ناشی می شود از تفاوت هایی که بین اصناف انسانها است، بعضی از صنف مردانند و به همین خاطر ویژگی های خاصی دارند، بعضی از صنف زنانند آنها نیز به ملاک زن بودن يك ویژگی های دیگری دارند

بعضی از اهداف و طرح
خلقت انسان

تداوم نسل

میل شدید به جنس
مخالف در نهاد انسان

خدایی شدن با
فهم و یافتن و
تجلی صفات خدا

خلافت الهی

نهاد خانواده محل تحقق اهداف
افرینش

نمونه هایی از خدا نمایی در خانواده

۱- خالقیت = تجلی خالقیت خدا نسبت به انسان در خانواده

۲- ربوبیت = تجلی ربوبیت خدا در مراحل خلقت
رشد جنین در رحم مادر و ایجاد ابزارهای لازم برای
حیات بعد از زندگی دوران جنینی در رحم مادر ()
ابزارهای مادی (مانند دست و پا . چشم و ..) و معنوی
مانند (حمایت گری و حس عاطفی و ..) ()

۳- تجلی رازقیت خدا در نظام قانون گذاری و لزوم نفقه
در خانواده

۴- تجلی عشق خالصانه الهی در عشق ورزی
افراد خانواده به همدیگر خصوصا در زنان

خانواده مهمترین محل برای خدا نمایی در
افرینش است

❖ آیه ای از آیات خدا:

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا
أَلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ (۲۱ / روم)

و از نشانه‌های او این است که از خودتان همسرانی برایتان
آفرید تا کنار آنان آرامش یابید و میان شما دلبستگی
پایدار و مهر پدید آورد بی‌گمان در این، نشانه‌هایی است
برای گروهی که می‌اندیشند